

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 92/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Kompišovou, Jakubovo námestie 9, Bratislava, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 101/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. decembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaním zo 9. februára 2017, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 101/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol, že „OS Ba I - porušovateľ - je v predmetnom procese č. 8 C 101/2012 od mája 2012 a výrazne procesne neefektívny. Prácuje nesústredene a nekoncepčne, s očividnou nevôľou voči žalobcovi. Na pojednávaniach vyjadruje názory ostro kolidujúce s platným právom, garantovanými základnými právami podľa Listiny základných práv a slobôd, Dohovoru a Ústavy SR a záväznou judikatúrou ESLP. Procesno-právne je OS Ba I indolentný voči plynutiu času. Práca porušovateľa (teda OS Bratislava I) je masívne poznačená zbytočnými priedahmi. Konštatujeme, že involvovaný všeobecný súd prvej inštancie dlhodobo a bezdôvodne nerealizuje to právo na súdu ochranu a právo na spravodlivý a súčasne primerane rýchly proces, ktoré je procesnej strane (v danej afére p. [REDAKOVANÉ], sťažovateľovi v intenciách tohto podania) ústavne garantované...

Sťažovateľ p. [REDAKOVANÉ] (kvalifikovane predpísaným spôsobom zastúpený) je si vedomý, že náležitou ústavnej sťažnosti je aj skutková a právna konkretizácia potrebná na prijatie veci na ďalšie konanie. Tá musí byť povinne uvedená v rozsahu, v akom by sa ústavná sťažnosť mala prijať na ďalšie konanie (§ 25 ods. 3 ZoÚS) - II. ÚS 117/2005. Preto v tejto ústavnej sťažnosti pravdivo opísal existujúcu situáciu. Jeho tvrdenia sú verifikovateľné obsahom súdneho spisu vedeného na OS Bratislava I pod č. 8 C 101/2012, resp. aj spisom OS Ba III č. 22 Cb 35/2005.

Tvrdíme, že z vyššie uvedených skutočností sa dá vyvodit' záver o priamej spojitosti porušenia práv základných práv sťažovateľa p. [REDAKOVANÉ] s ústavne fixovanými požiadavkami na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Medzi napadnutým postupom OS Bratislava I, teda výrazne dlhým časom procesu, neadekvátnou a neefektívnou prácou so sprievodnými zbytočnými priedahmi zo strany toho súdu (porušovateľa) na strane jednej a porušenými základnými právami sťažovateľa na strane druhej existuje priama príčinná súvislosť.“

Ďalej sťažovateľ uviedol: „Porušovateľ svojím postupom konkrétne porušil čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keď svojou neodbornou a neefektívnou prácou, liknavosťou a dodnes pretrvávajúcou nečinnosťou bez zjavných príčin a najmä vzhľadom na charakter prejednávanej veci spôsobil a stále spôsobuje sťažovateľovi mimoriadne

ťažkosti. Predmetný spor zo skutkového, ani z právneho hľadiska pritom nevykazuje črty mimoriadnej náročnosti a právnej zložitosti.“

Keďže napadnuté konanie okresného súdu nebolo dosiaľ právoplatne skončené, sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn.: 8 C 101/2012 porušil právo [REDAKOVANÉ] aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Bratislava I sa v konaní vedenom pod sp. zn.: 8 C 101/2012 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom : [REDAKOVANÉ], sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.000,- € (slovom jedentisíc EUR), ktoré je povinný zaplatiť Okresný súd Bratislava I do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom: [REDAKOVANÉ], trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Jany Kompišovej č. ú.: IBAN: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vedeného [REDAKOVANÉ].“

II.

3. Ústavný súd zo sťažnosti a z predĺženého súdneho spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 8 C 101/202 zistil, že vo veci od podania návrhu na náhradu škody až dosiaľ boli vo vzťahu k sťažnosti vykonané tieto relevantné procesné úkony:

- 13. apríl 2012 – okresnému súdu bol doručený návrh sťažovateľa proti odporcovi Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu škody spôsobenú pri výkone verejnej moci,

- 17. máj 2012 – okresný súd vyzval žalovanú na písomné vyjadrenie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 12. júna 2012,

- 9. júl 2012 – okresný súd požiadal Okresný súd Bratislava III o zapožičanie súvisiaceho spisu,
- 20. december 2012 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 19. marec 2013,
- 19. marec 2013 – okresný súd pojednávanie odročil na účely ďalšieho dokazovania na 24. september 2013,
- 24. september 2013 – okresný súd pojednávanie z dôvodu neúčasti právneho zástupcu sťažovateľa odročil na 11. február 2014,
- 10. apríl 2014 – po zrušení pôvodného termínu pojednávania (11. február 2014) bol nariadený nový termín na 10. apríl 2014, na ktorý sa nedostavili účastníci konania, a pojednávanie bolo odročené na 11. september 2014,
- 30. jún 2014 – okresný súd požiadal Okresný súd Komárno, aby ako dožiadaný súd z dôvodu zdravotných komplikácií sťažovateľa uskutočnil jeho vypočutie,
- 11. september 2014 – okresný súd na žiadosť povereného zástupcu odporcu pojednávanie odročil na 4. november 2014,
- 17. december 2014 – okresný súd prípisom urgoval dožiadaný Okresný súd Komárno o vykonanie výsluchu sťažovateľa,
- 8. január 2015 – okresný súd zrušil pôvodne určený termín pojednávania a nariadil nový termín na 26. február 2015 (po vykonaní výsluchu dožiadaným súdom),
- 29. január 2015 – Okresný súd Komárno zaslal prípisom okresnému súdu „dožiadanie po vybavení“ vrátane zápisnice z 27. januára 2015 o realizácii výsluchu sťažovateľa,
- 26. február 2015 – okresný súd pojednávanie z dôvodu ďalšieho dokazovania (preukázanie ušlého zisku a nemajetkovej ujmy sťažovateľa) odročil na 12. máj 2015,
- 12. máj 2015 – okresný súd pojednávanie odročil na 24. september 2015 na účely rozhodnutia o návrhu na pripustenie vstupu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] v likvidácii, do konania (vedľajší účastník),
- 9. september 2015 – okresný súd uznesením vstup obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] v likvidácii, do konania nepripustil,
- 27. november 2015 – po podaní odvolania okresný súd predložil súdny spis na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“),

- 12. apríl 2016 – Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 14 Co 590/2015 napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil,
- 8. júl 2016 – okresný súd uznesením priznal odmenu tlmočníčke v súvislosti s vykonaním výsluchu sťažovateľa pred Okresným súdom Komárno,
- 19. december 2016 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 9. február 2017.

III.

4. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Podľa § 20 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

9. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

10. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. K porušeniu označeného základného práva malo dôjsť nečinnosťou a neefektívnym postupom okresného súdu v napadnutom konaní napriek tomu, že „*nevykazuje črty mimoriadnej náročnosti a právnej zložitosti*“.

11. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhlľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

12. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014).

13. Podľa ďalšej štandardnej judikatúry ústavného súdu „nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (napr. II. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

14. Po zhodnotení veci ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol optimálny, no na druhej strane okresný súd procesné úkony vykonával priebežne a plynule.

15. Pri hodnotení veci je podľa názoru ústavného súdu potrebné zohľadniť, že okresný súd 30. júna 2014 požiadal Okresný súd Komárno (dožiadaný súd) o vykonanie výsluchu sťažovateľa, ktorý sa napriek urgencii okresného súdu uskutočnil až 27. januára 2015, teda takmer 7 mesiacov od predloženia predmetného súdneho spisu.

16. Ďalej je potrebné zohľadniť aj to, že súdny spis sa v období od 27. novembra 2015 do 16. mája 2016 nachádzal na Krajskom súde v Bratislave, ktorý rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu z 9. septembra 2015 o nepripustení vstupu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] v likvidácii, do napadnutého konania. Z uvedeného je zrejmé, že v predmetnom časovom úseku okresný súd nemohol priebeh napadnutého konania ovplyvniť, pričom krajský súd uznesením sp. zn. 14 Co 590/2015 z 12. apríla 2016 uznesenie okresného súdu z 9. septembra 2015 potvrdil. V súčasnosti okresný súd vo veci koná, aktuálne je nariadený termín pojednávania na 9. február 2017.

17. Na základe uvedeného ústavný súd uzavrel, že aj keď postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol optimálny, v jeho priebehu sa nevyskytli také obdobia nečinnosti ani znaky neefektívnosti, ktorých intenzita by nasvedčovala tomu, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

18. Keďže v uvedenej súvislosti ústavný súd rovnako vyhodnotil aj samotnú dĺžku doterajšieho priebehu napadnutého konania, sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších požiadavkách sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 ústavy).

20. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom ustanovených náležitostí sťažovateľ v prípade, že postupom okresného súdu v ďalšom období bude dochádzať k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2017